

LBRIS

We know
books

MIHAI EMINESCU

PAGINI ALESE

Poezii publicate în timpul vieții

LA MORMÂNTUL LUI ARON PUMNUL	4
CE-ȚI DORESC EU ȚIE, DULCE ROMÂNIE?	5
JUNII CORUPTI	7
VENERE ȘI MADONĂ	11
ÉPIGONII	14
MORTUA EST!	19
ÎNGER ȘI DEMON	22
FLOARE ALBASTRĂ	27
ÎMPĂRAT ȘI PROLETAR	30
FĂT-FRUMOS DIN TEI	40
CRĂIASA DIN POVEȘTI	44
LACUL	46
DORINȚA	47
CĂLIN	49
POVESTEA CODRULUI	61
POVESTEA TEIULUI	64
O, RĂMÂI	69
DE CÂTE ORI, IUBITO	71
FREAMĂT DE CODRU	72
O, MAMĂ	76
SCRISOAREA I	77
SCRISOAREA III	84
LUCEAFĂRUL	97
DOINĂ	116
PE LÂNGĂ PLOPII FĂRĂ SOȚ	119
GLOSSĂ	121
ODĂ (în metru antic)	125
TRECUT-AU ANII	126
VENEȚIA	127

CU MÂNE ZILELE-ȚI ADAOGI... ..	128
SOMNOROASE PĂSĂRELE... ..	129
CE TE LEGENI... ..	130
LA MIJLOC DE CODRU... ..	131
MAI AM UN SINGUR DOR	133
CRITICILOR MEI	135
SARA PE DEAL	136
LA STEAUA	138

Poezii postume

AI NOȘTRI TINERI... ..	139
FIIND BĂIET PĂDURI CUTREIERAM	140
PRIVESC ORAȘUL – FURNICAR	141
COPII ERAM NOI AMÂNDOI	143
RUGĂCIUNE	147
COLINDE, COLINDE!	149
FATA-N GRĂDINA DE AUR	150
DINTRE SUTE DE CATARGE	171

Proză

FĂT-FRUMOS DIN LACRIMĂ	172
CĂLIN-NEBUNUL	202
BORTA-VÂNTULUI	217
CUPRINS	222

Poezii publicate în timpul vieții

LA MORMÂNTUL LUI ARON PUMNUL

Îmbracă-te în doliu, frumoasă Bucovină,
Cu cipru verde-ncinge antică fruntea ta;
C-acuma din pleiada-ți auroasă și senină
Se stinse un luceafăr, se stinse o lumină,

Se stinse-o dalbă stea!

Metalica, vibrânda a clopotelor jale
Vuieste în cadență și sună întristat;
Căci ah! geniul mare al deșteptării tale
Păși, se duse-acuma pe-a nemuririi cale
Și-n urmă-i ne-a lăsat!

Te-ai dus, te-ai dus din lume, o! geniu nalt
și mare,

Colo unde te-așteaptă toți îngerii în cor,
Ce-ntoană tainic, dulce a sferelor cântare
Și-ți împletesc ghirlande, cununi mirositoare,
Cununi de albe flori!

Te plânge Bucovina, te plânge-n voce tare,
Te plânge-n tânguire și locul tău natal;
Căci umbra ta măreață în falnica-i zburare
O urmă-ncet cu ochiul în tristă lăcrimare

Ce-i simț național!

Urmeze încă-n cale-ți și lacrima duioasă,
Ce junii toți o varsă pe trist mormântul tău,
Urmeze-ți ea prin zboru-ți în cânturi tânguioase,
În cânturi răsunânde, suspine-armonioase,
Colo, în Eliseu!...

CE-ȚI DORESC EU ȚIE, DULCE ROMÂNIE?

Ce-ți doresc eu ție, dulce Românie,
Țara mea de glorii, țara mea de dor?
Brațele nervoase, arma de tărie,
La trecutu-ți mare, mare viitor!

Fiarbă vinu-n cupe, spumege pocalul,
Dacă fiii-ți mândri aste le nutresc;
Căci rămâne stânca, deși moare valul,
Dulce Românie, asta ți-o doresc.

Vis de răzbunare negru ca mormântul,
Spada ta de sânge dușman fumegând,
Și deasupra idrei fluture cu vântul
Visul tău de glorie falnic triumfând,
Spună lumii large steaguri tricolore,
Spună ce-i poporul mare, românesc,
Când s-aprinde sacru candida-i vâlvoare,
Dulce Românie, asta ți-o doresc.

Îngerul iubirii, îngerul de pace,
Pe altarul Vestei tainic surâzând,
Ce pe Marte-n glorie să orbească-l face,
Când cu lampa-i zboară lumea luminând,
El pe sânu-ți vergin încă să coboare,
Guste fericirea raiului ceresc,
Tu îl strânge-n brațe, tu îi fă altare,
Dulce Românie, asta ți-o doresc.

Ce-ți doresc eu ție, dulce Românie,
Tânără mireasă, mamă cu amor!
Fiii tăi trăiască numai în frăție
Ca a nopții stele, ca a zilei zori,

Viața în vecie, glorie, bucurie,
Arme cu tărie, suflet românesc,
Vis de vitejie, fală și mândrie,
Dulce Românie, asta ți-o doresc!

JUNII CORUPȚI

La voi cobor acum, voi suflete-amăgite,
Și ca să vă ard fierea, o, spirite-amețite,
Blestemul îl invoc;
Blestemul mizantropic cu vânătă lui gheară,
Ca să vă scriu pe frunte, ca vita ce se-nfiară
Cu fierul ars în foc.

Deși știu c-a mea liră d-a surda o să bată
În preajma minții voastre de patimi îmbătăta,
De-al patimilor dor;

În preajma minții voastre ucisă de

orgie

Și putredă de spasmuri, și arsă de
beție,

Și seacă de amor.

O, fiarbă-vă mânia în vinele stocite,
În ochii stinși de moarte, pe frunți învinețite
De sânge putrezit;
Că-n veci nu se va teme Profetul vreodată
De brațele slăbite, puterea leșinată,
A junelui cănit.

Ce am de-alege oare în seaca-vă ființă?
Ce foc făr-a stinge, ce drept făr-a să-mi mință,
O, oameni morți de vii!

Să vă admir curajul în vinure vărsate,
În sticle sfărâmate, hurii nerușinate
Ce chiuie-n orgii?

Vă văd lungiți pe patul juneții ce-ați spurcat-o,
Suflând din gură boala vieții ce-ați urmat-o,
Și arși pân-în rărunchi;

Sau bestiilor care pe azi îl țin în fiară,
Cum lingușiți privirea cea stearpă și amară,
Cum cădeți în genunchi!

Sculați-vă!... căci anii trecutului se-nșiră,
În șiruri triumfale stindardul îl resfiră,
Căci Roma a-nviat;

Din nou prin glorii calcă cu fața înzeită,

Cu faclele nestinse, puterea-i împietrită,
Poporul împărat.

Sculați-vă!... căci tromba de moarte purtătoare
Cu glasul ei lugubru răcnește la popoare
Ca leul speriat;

Tot ce respiră-i liber, a tuturor e lumea,
Dreptatea, libertatea nu sunt numai un nume,
Ci-aievea s-a serbat.

Încingeți-vă spada la danțul cel de moarte,
Aci vă poarte vântul, cum știe să vă poarte
A Țopăi în joc!

Aci vă duceți valuri în mii batalioane,
Cum în păduri aprinse, mânat în uragane,
Diluviul de foc.

Vedeți cum urna crapă, cenușa reînvie,
Cum murmură trecutul cu glas de bătălie
Poporului roman;

Cum umbrele se-mbracă în zale ferecate,
Și frunțile cărunte le-nalță de departe
Un Cesar, un Traian.

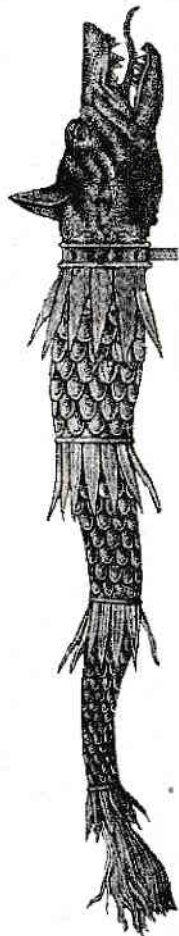
Cad putredele tronuri în marea de urgie,
Se sfarmă deodată cu lanțul de sclavie
Și sceptrele de fier;

În două părți infernul portalele-și deschide,
Spre-a încăpea cu mia răsuflutele hâde
Tiranilor ce pier!

În darn răsună vocea-mi de eco repetită,
Vă zguduie arama urechea amorțită
Și simțul leșinat;

Virtutea despletită și patria-ne zeie
Nu pot ca să aprinză o singură scânteie
În sufletu-nghețat.

Și singur stau și caut ca uliul care cată
În inima junimii de viața-i dezbrăcată
Un stârv spre a-l sfâșia;
Ca pasărea de zboru-i din ceruri dizmețită,
Ca muntele ce-n frunte-i de nouri încrețită
Un trăsnet ar purta.

Dar cel puțin nu spuneți că aveți
simțiminte,
Că-n veci nu se îmbracă în veștede
vestminte
Misteriul cel sânt;
Căci vorba voastră sună ca plâns la
cununie,
Ca cobeia ce îngână un cânt de veselie,
Ca râsul la mormânt.

VENERE ȘI MADONĂ

Ideal pierdut în noaptea unei lumi ce nu mai este,
Lume ce gândea în basme și vorbea în poezii,
O! te văd, te-aud, te cuget, tânără și dulce veste
Dintr-un cer cu alte stele, cu-alte raiuri, cu alți zei.

Venere, marmură caldă, ochi de piatră ce scânteie,
Braț molatic ca gândirea unui împărat poet,
Tu ai fost divinizarea frumuseții de femeie,
A femeiei, ce și astăzi tot frumoasă o revăd.

Rafael, pierdut în visuri ca-ntr-o noapte înstelată,
Suflet îmbătat de raze și d-eterne primăveri,